

Öz Yeterlik ?nanc? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). Öz Yeterlik ?nanc? Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28697>

Özet

Öz Yeterlik ?nanc? Ölçe?i, 2012 y?l?nda Nalan Akkuzu taraf?ndan doktora tezi çal??mas? kapsam?nda geli?tirilm? bir ölçektir. Ölçek, özellikle kimya ö?retmen adaylar?n?n mesleki yeterlilik düzeylerine dair sahip olduklar? inançlar? ve alg?lar? de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek, bireylerin belirli görevleri ba?ar?yla yerine getirme kapasitelerine olan inançlar?n?, yani Öz Yeterlik ?nanc? düzeylerini ölçmeyi hedefler. Toplam 25 maddeden olu?an bu araç, iki temel alt boyuta ayr?lmaktadır: Ki?isel Öz Yeterlik (13 madde) ve Sonuç Beklentisi (12 madde). Yan?tlar, 5'li Likert Ölçe?i format?nda derecelendirilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlik ?nanc?, Mesleki Yeterlilik, Kimya Ö?retmen Adaylar?, Psikometrik Özellikler, Likert Ölçe?i, Aç?mlay?c? Faktör Analizi.

Yazarlar

Nalan AKKUZU

Amaç

Ölçe?in geli?tirilmesindeki temel amaç, kimya ö?retmen adaylar?n?n mesleklerini icra etme yeteneklerine ve bu icran?n getirece?i sonuçlara dair alg?lar?n? bilimsel yöntemlerle ölçmektir. Bu bağlamda, ölçek adaylar?n mesleki görevleri ba?ar?yla tamamlama kapasitelerine yönelik ki?isel yarg?lar?n? belirlemeye odaklanm??t?r. Bu tür bir de?erlendirme, e?itim programlar?n?n etkinli?ini ölçmek ve ö?retmen adaylar?n?n geli?tirilmesi gereken alanlar?n? tespit etmek için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n mesleki ya?amlar?nda kar??la?acaklar? zorluklarla ba?a ç?kma motivasyonlar?n? ve azimlerini yordamada kullan?lan, geli?tirme türünde bir araçtır.

Yap?

Öz Yeterlik ?nanc? Ölçe?i, sosyal bili?sel öğrenme teorisinin temelini olu?turan Öz Yeterlik kavram?n? ölçmektedir. Öz Yeterlik, bireyin belirli bir performans düzeyini gerçekle?tirmek için gerekli eylemleri düzenleme ve yürütme yeteneklerine dair inanc?dır.

Ölçek, bu karma??k yapıyı iki ana alt boyuta ay?rarak daha spesifik bir ölçüm sa?lamaktadır. Bu alt boyutlar ve madde say?lar? ?unlardır:

Ki?isel Öz Yeterlik (13 madde): Aday?n bizzat kendi yeteneklerine, becerilerine ve yeterliliklerine

olan inanc?n? yans?t?r.

Sonuç Beklentisi (12 madde): Aday?n, ba?ar?l? bir eylemin arzulanana olumlu sonuçlar? do?uraca??na dair beklentisini ifade eder. Bu alt boyut, çaban?n kar??l???n? alaca??na dair inanc? kapsar.

Geçerlik Çal??malar?

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amacıyla Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA, ölçe?in teorik olarak öngörülen iki alt boyutlu yap?s?n?n ampirik olarak da desteklenip desteklenmedi?ini incelemek için kullan?lm??t?r.

Faktör yük de?erlerinin belirlenmesinde, alanyaz?nda kabul gören minimum düzey olan 0.32 kriteri esas al?nm??t?r. Analiz sonucunda, tüm maddelerin bu kabul düzeyini kar??lad??? ve maddelerin ilgili faktörlere yeterli düzeyde yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu bulgular, ölçe?in yap?s?sal olarak geçerli oldu?unu ve ölçmek istedi?i psikolojik yap?y? (öz yeterlik ve sonuç beklentisi) ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Güvenirlik Çal??malar?

Ölçe?in güvenilirli?ini, yani ölçüm tutarlıl???n? tespit etmek için iki a?amal? bir analiz süreci izlenmi?tir. İlk olarak, ölçek maddelerinin ayr?t edici özelliklerini de?erlendirmek amacıyla madde toplam korelasyon analizleri yap?lm?? ve ayr?t edicilik puanlar? hesaplanm??t?r. Bu analiz, her bir maddenin toplam ölçek puan? ile ne kadar ili?kili oldu?unu gösterir.

?kinci ve temel güvenilirlik ölçütü olarak, ölçe?in iç tutarlıl???n? belirlemek üzere Cronbach Alpha katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alpha de?eri, ölçekteki maddelerin tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü i?aret eder.

Faktör Analizi

Öz Yeterlik ?nanc? Ölçe?i'nin geli?tirilmesi sürecinde kullan?lan Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in 25 maddesinin iki ayr? faktör altında topland???n? ortaya koymu?tur. Bu iki faktör, teorik çerçeve ile uyumlu olarak Ki?isel Öz Yeterlik ve Sonuç Beklentisi olarak adlandır?lm??t?r.

Faktör yüklerinin 0.32 standard?n? kar??lamas?, maddelerin faktör yap?s?na güçlü bir ?ekilde katkıda bulundu?unu ve faktör ayr?m?n?n net oldu?unu göstermektedir. Bu sonuçlar, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n istatistiksel olarak sa?lam temellere dayand???n? do?ulamaktad?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme

Format: 5'li Likert Ölçeği (1= kesinlikle katılmıyorum - 5= kesinlikle katılıyorum)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Öğrencileri (Öğretmen Adayları)

Yaş Grubu: Yetişkin (Lisans Düzeyi)

Popülasyon Detayları: Kimya Öğretmen Adayları

Test Metodolojisi: Öz raporlama yöntemiyle uygulanan, çok maddeli, iki faktörlü tutum ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Öz Yeterlik, Mesleki İnancı, Eğitim Psikolojisi, Cronbach Alpha, Ölçek Geliştirme, Sonuç Beklentisi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değil.

Kurumsal E-posta Adresleri: nalan.akkuzu@deu.edu.tr

Yazın Adresi: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir, Türkiye.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Nalan Akkuzu'nun 2012 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde tamamladığı doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımları için yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Kullanım izni ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Nalan Akkuzu (nalan.akkuzu@deu.edu.tr) ile irtibat kurulmalıdır.

Ölçek ile ilgili detaylı bilgi ve tezin orijinal bağlantısı burada bulunabilir: tez.yok.gov.tr

Referanslar

Akkuzu, N. (2012). *Kimya öğretmen adaylarının mesleki yeterlilik düzeylerinin belirlenmesi (Doktora tezi)*. Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyaları aşağıda yer almaktadır:

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

[oz-yeterlik-inanci-olcegi-toad.pdf](#)

Öz Yeterlik ?nanc? Ölçe?i Maddeleri

2 alt boyut ve 25 madde

Ki?isel Öz Yeterlik(13m):

Sonuç Beklentisi (12m):

ARABPSYCHOLOGY.COM